

Collegial=Lidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 10. Den 9de Marts 1805.

Trykt i Kjøbenhavn hos Directeur Johan Frederik Schults.

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.
Statsraader og Deputerede i det danske Cancellie.

Forsigninger.

Under 22de f. M. er, igjennem det danske Cancellie, udfærdiget en Forordning for Danmark og Norge, som forbyder nye Gravsteders Indretning i Kirkerne, og foreskriver de Vilkaar, under hvilke de nuværende Eiendoms-Begravelser maae afbenytnes. Dens Indhold er følgende. Da Hs. Majestæt ikke finder det sammeligt, at Bygninger, indviiede til det høieste Væsens Dyrkelse, tillige afbenytnes som Gjæmmesteder for Legemer, der overgives til Forraadnelse, og da den fra mindre oplyste Tider nedarvede Skik, at begrave de Døde i Kirkerne, ofte har havt farlige Tilfælde, endog Helbreds Tab for

de Efterlevende, til Følge; saa opfordres Allerhøiſtsamme til, at foreſkrive ſaadanne Regler i Henſeende til Brugen af de i Kirkerne allerede værende Begravelsesſteder, at diſſe kunne gjøres uſkadelige, i det Hs. Majestæt drager Omſorg for, at Templerne herefter kunne vorde forbeholdne til deres egentlige Beſtemmelse. Det befales derfor ſaaledes ſom følger.

§. 1. Der maa herefter intet nyt Gravſted optages eller indrettes i nogen Kirke i begge Riger. Ei heller maa nogen efter denne Tid begravende ſig enten jordes eller henſættes i de nuværende Eiendoms-Begraveller i Kirkerne, uden med den Forſigtighed, ſom i det Følgende ommældes.

§. 2. Men, paa det at ogſaa diſſe Eiendoms-Begraveller efter Muelighed kunne vorde afſkaffede, paalægges det de Kirkers Forefatte, hvor ſaadanne Begraveller findes, ſtrax at træde i Underhandling med Bedkommende, for at formaae Diſſe til, at afſtaaе deres Ret til Gravſtedets Afbenyttelſe for Fremtiden, imod Bederlag af en beqvem Plads paa Kirkegaarden, til Eiendoms-Begravelse for dem og deres Familie. Forhandlingerne herom indſendes derefter til Approbation i det danſke Cancellie.

§. 3. Findes nogen utilbøielig til ſaadan Afſtaaеlſe, da maa det vel tilſtedes ham og Familie, ſremdeles at afbenytte deres Eiendoms-Begravelse, men under

der Vilkaar, at intet Lig deri vorder indsat, førend 2 Aar fra Dødsdagen ere forløbne, med mindre det behørigen balsameres under en i Districtet ansat offentlig Læges Tilsyn, og derom fremlægges dennes Attest.

§. 4. Vorder Liget ikke balsalimeret, da bør Kirkens Foresatte anvise den, som dets Begravelse paaligger, et passende Sted, hvor Liget kan henføres og bevares, indtil det efter forommældte 2 Aars Forløb maa indfattes eller begravnes i Kirken.

§. 5. Til den Ende skulle vedkommende Foresatte, paa de Kirkers Vegne, i hvilke Eiendoms-Begravelser for Fremtiden kunne benyttes, sørge for, at, saafremt ved Kirken er noget Kapel, i hvilket disse Lig i de nævnte 2 Aar kunne bisættes, og hvis Indgang er saaledes bevaret, at ingen Stank paa nogen Maade derafra kan indtrænge i Kirken, dette da vorder indrettet til forommældte Brug. I andet Fald bør Kirkens Foresatte være betænkte paa, enten at den Kirke, i hvilken intet saadant Kapel kan indrettes, erholder Sikkerhed for, at kunne i fornødent Tilfælde faae Plads til Lig i en anden Kirkes, paa ovennævnte Maade indrettende, Kapel, eller og at en liden og passende Bygning til saadan Bisættelse opføres paa Kirkegaarden, for Kirkens Regning, efter derom gjørende Forslag, som indsendes til Cancelliets Bedømmelse og Approbation.

§. 6. Da saadan Foranstaltning medfører Ud-
gift

gifter for Kirkerne, bør, til nogen Erstatning for Samme, erlægges 4 Mk. maandelig for ethvert Lig, som paa denne Maade bisættes, til den Kirkes Kasse, hvor Gravstedet er.

§. 7. I Tilfælde at Lig bisættes i en anden Kirkes Kapel, bør den Kirkes Betjenter, til hvilken Liget egentligen henhører, nyde samme Betaling som hidindtil har været fastsat, hvorimod Betjenterne ved den Kirke, i hvis Kapel Liget bisættes, i denne Henseende intet have at sordre.

§. 8. Begjeres det, at maatte opsætte Epitaphier i Kirken over Afdøde, som paa Kirkegaarden ere begravne, da kan saadant tillades, dog efter Kirkens Leilighed, og mod en Kjendelse til Sammes Kasse.

§. 9. Endeligen befales og, at vedkommede Forfattede skulle drage Omsorg for, at enhver Kjøbstads Kirke, som ikke har Kirkegaard udenfor Byen, i det seneste inden 2 Aar erholder en beqvem Plads til Samme, af saadan Størrelse, som efter Menighedens Folkeantallet er tilstrækkelig, hvilken Kirkegaard, naar den til denne Brug er indrettet, bør, ved en passende Tale af Sognepræsten, dertil høitideligen indvies.

Under 21de f. M. er, igjennem Admiralitets- og Commisariats Collegiet, udsærdiget en Placat af følgende Indhold. Ligesom der allerede, ved nye Fyhrers

og Sømarkers Anlæg, Tid efter anden, er draget Om-
sorg for, at saavel fremmede som indenlandske Søfarende
kunne, med større Sikkerhed end tilforn, besøge Van-
dene omkring de danske Stater; saaledes har det end
videre behaget Hs. Majestæt, udi samme Niemed og
paa Admiralitetets derom gjorte Forestilling, under 18
f. M., allernaadigst at resolve, at Bagere skulle ud-
lægges paa nogle af de, for Skibsfarten udi Kattegat-
tet, farligste Steder, samt ved Dragøe-Lønde. Ifølge
heraf ville for Fremtiden

§. 1. Bagere blive udlagte paa de efterfølgende
Steder.

- a. Ved den Grund Norden for Læsø, som kaldes Trin-
delen, lægges 2de Bagere, omtrent paa 30 Fods
Dybde, saaledes at een ligger paa hver Side af
Grunden.
- b. Langs med den yderste Kant af det Rev, som stræk-
ker sig omtrent i S. S. O. fra Syrodden, eller Øst
Enden af Læsø, lægges 4 Bagere i en Afstand af
lidet over en halv Mill fra hinanden, saa at den
yderste Bager bliver lagt ved Enden af Revet, kaldet
det Kobbergrunden. Den af disse Bagere, som er
nærmest Syrodden, lægges paa 24 Fods Dybde; de
3 øvrige paa 30 Fode.
- c. Ved den yderste Ende af det Rev, som gaar ud i
Østen fra Anholt, lægges 1 Bager ved den Steen
som

som kaldes Knoben, saa at, naar de Søfarende gaae uden om Bageren, ere de sikke for Revet.

d. Ved Dragæ-Lønde lægges 1 Bager.

§. 2. Ovennævnte Bagere skulle bestaae af opreiste Stager, som ere forsynede med Riisknipper paa den øverste Ende, og række over 20 Fod over Vandspeilet; dog blive de 2de Bagere, som ere nærmest Syrsødden, noget lavere.

§. 3. Disse Bagere, som første Gang udlægges udi indeværende Aar 1805, saasnart Veierlignet tillader at transportere og reise dem, skulle ikke indtages om Efteraaret; men, dersom de om Vinteren ved Jisgangen borttages, blive om Foraaret, saa betimeligen som muligt, andre Bagere udlagte paa de rette Steder.

§. 4. De Steder eller Punkter, hvor de her omhandlede Bagere ere bestemte at lægges, blive antagne i de Søforter, som fra det kongelige Søforts-Archiv udgives.

§. 5. Det paalægges alvorligen de Mand, som Opsynet med Bagerne betroes, at de i denne Henseende ikke gjøre sig skyldige udi Forsømmelse; men, skulde nogen Mangel ved Bagerne befindes, saasom at de aldeles vare borttagne, eller formedelsf Jisgang og andre Aarsager drevne fra det rette Sted, eller Stagerne brækkede o. s. fr., da bliver det herved de udenlandske Søfarende tiltjendegivet, at de kunne, og de indenlandske

befaleet, at de, saasnart muligt, skulle gjøre nølagtig Anmeldelse derom til nærmeste Øvrighed, paa det at Mængderne, til de Søfarendes eget Bedste, kunne blive afhjulpne.

Ved Reskript af 8de d. M. til Kjøbenhavns Magistrat er det tilladt, at den Interessenterne i det lille Bognmandslaug i Kjøbenhavn, ved Reskript af 23 Marts f. A., bevilgede Forhøielse af 8 Sk. paa en Dagvogn og 2 Sk. paa et Læs Sand til Brølagningen maa vedblive indtil 31te December d. A.

(Fortsættelse af Forordningen angaaende Quarantainesæsonnet i Danmark og Norge.)

§. 4. Mistænkelige Steder, fra hvilke Skibene kunne komme.

Naar i noget Land, fra hvilket Skibsfart og Handel til Hs. Majestæts Riger og Lande i Europa kan søres, pestartet Sygdom, efter derom indløben Efterretning, er udbrudt, skal Quarantaine-Directionen i Kjøbenhavn under sit Navn bekjendtgjøre Saadant ved Skrivelser til Sundheds-Commissionerne og Øvrighederne, som og i den kjøbenhavnske Handelstidende og de berlingske Tidender, samt i de Provincial-Blade, som ellers trykkes i begge Riger. Lige Bekjendtgjørelser skulle ogsaa skee fra Samme, naar Sygdommen nogensteds saaledes er standset, at ingen Fare derfra er at befrygte.

Skul.

Skulde det findes, at et Skib kunde til nogen Havn bringe tidligere Efterretning om saadan Sygdoms Udbrud nogensteds, end den til Quarantaine-Directionen er indløbet og deraf bekjendtgjort, da skal Skipperen, eller den, som Skibet fører, derom give Forklaring til nærmeste Sundheds-Commission, og, saafremt han kommer fra det Sted, hvor Sygdom er udbrudt, underkaste sig den Quarantaine, Commissionen maatte bestemme; og skal samme Commission da usfortøvet, ved Skrivelse til Quarantaine-Directionen, og ved Bekjendtgjørelse i den offentlige Tidende, som nærmest trykkes, meddele den Underretning, den har faaet, naar Samme kan ansees paalidelig.

S. 5. Alle Skibes Henviisning til Søstæderne.

Fra den Tid af, da det er kundgjort, at pestartet Sygdom paa fremmede Steder er udbrudt, og indtil fra Quarantaine-Directionen offentligen er anmeldt, at Sygdommen ikke alene er ophørt, men at Bahre, uden Frygt for Emitte, der fra Stedet kunne føres, maa fra intet Skib, fremmed eller indenlandsk, fra fremmed eller indenlandsk Sted, Nødstilfælde undtagne, sættes Folk eller Gods i Land nogensteds, ved Kyster eller Udhavne, med mindre Skibet fra en indenlandsk Søstad har Sundheds-Beviis, og Samme ved Lantingen kan forevises. Det er Nødstilfælde, naar et Skib indstrander, eller Mandskabet ved Storm nødsages til
at

at forlade Skibet og sætte i Land, eller naar Skipperen af Mangel paa Vand og Fødemidler, eller formedelt andet Uheld, nødes til at søge Hjælp, hvor denne kan findes.

§. 6. Sundheds-Commissionernes Opsigt og Undersøgning i Almindelighed.

Alle Skibe, som ankomme til Søstæderne i forømmøldte Tid, skulle være de der værende Sundheds-Commissioners Opsigt og Undersøgning undergivne, og sælgelig for Commissionen anmeldes; men efter Stedet, hvorfra de komme, og Omstændighederne, der gøre dem mistænkelige eller sikre, retter sig saavel Anmeldelsen og Undersøgningen selv, som de Foranstaltninger, hvilke derpaa grundes. Og da disse Foranstaltninger ei alene have Hensyn til Skib og Ladning, men og kunne vedkomme det paa Skibet værende Mandskab og Passagerer; saa paalægges det enhver Skipper som er Kongens Undersaat, paa enhver Reise at have et Exemplar af denne Anordning ombord, og at gjøre sammes Indhold bekjendt for alle med Skibet færende Personer, samt advare enhver af disse om, at holde sig de her foreskrevne Regler efterrettelige, saavidt ham maatte vedkomme.

(Fortsættelsen følger.)

Blandede Efterretninger.

I det kongelige medicinske Selskabs ordentlige Møde den 28de Februar forelæste Hr. Professor Becker en

Un.

Undersøgelse om, hvorvidt de nyere Opdagelser og Opfindelser, som grunde sig paa kemiske Principer, have havt tilhørlig Indflydelse paa Medicinen, Oeconomien og det daglige Liv; hvorved iblandt andet affhandlede Filtreer-Maskinernes nyttige Anvendelse i enhver Huusholdning, i Særdeleshed under nærværende Omstændigheder og med Hensyn til vort Locale, samt til den Ende forevistes flere Filtreer-Maskiner, saavel af Leer som af lakeret Blik, hvilke han efter den forbedrede Indretning her har ladet forarbejde.

Under 2den d. M., har det danske Cancellie, i Anledning af en indkommen Forespørgelse, tilskrevet Amtmanden over Frideriksborg, Kronborg og Hirschholms Amter, at den ved Forordn. af 25 Jan. sidstleden paa budne Forhøielse af $12\frac{1}{2}$ Procent paa de Sportler og Gebyrer, som ere tilfogte Embedsmand, ogsaa bør udredes af Skifte- og Skriver-Salarium.

Fredagen den 1ste Marts forelæste Hr. Justitsraad og Professor Bugge i det kongelige Videnskabernes Selskab tvende til ham indkomne Skrivelser. Den ene fra Hr. Lieutenant v. Ohlsen, ved den geographiske og astronomiske Opmaaling i Island under det kongelige Rentekammers Bestyrelse, indeholdt Observationer, omstændelig Beskrivelse og nøiagtig Opmaaling med henherende

Pla,

Planer og Profiler af de tvende mærkværdige hede Bands spring i Island, Geiser og Stork, hvilken sidste er opkommen i Aaret 1784, og udkaster en Vandstraale til en Høide af 300 Fod efter geometrisk Opmaaling. Den anden Skrivelse fra Hr. Etatsraad og Professor i Astronomien Schubert i Petersborg indeholdt Efterretninger om de tvende russiske Jordflodens Omseilere, Capitainerne Krusenstern og Lissianski. Capitain Krusenstern er i $5\frac{1}{2}$ Maaned seilet fra Brasilien til Kamtchatka, uden at have tabt nogen Mand ved Sygdom eller andet Uheld, og uden at have mistet noget Anker. Efter at han havde ubloset Skibet, og forsynet denne Halvoes Beboere med Provisioner og Materialier til deres Fartøiers Udrustning, er han den 28 August 1804 gaaet til seils til Japan; efter 6 Maaneder ventes han tilbage til Kamtchatka, hvor han med en Ladning af Pelsværk gaaer til China, og derfra tilbage til Europa. De tvende russiske Skibe forlode hinanden ved Sandwichs Øerne, hvor fra Capitain Lissianski er gaaen til de russiske Etablissementer paa den amerikanske Kyst; og, efter at have forsynet dem med europæiske Fornødenheder, vender han tilbage til Petersborg.

Efter det kongelige Generalitets- og Commissariats-Collegiums derom gjorte Forestilling har det behaget Hs. Majestæt, under 1ste d. M., at approbere, at det
her

her i Staden værende kongelige Landkadet-Korpses Lærere, som efter 7 Aars Tjeneste ansees værdige til Krigs-Assessors Character med Rang i 9de Klasse No. 4, maae dertil indskilles, samt til at bære Kadet-Officerernes daglige Uniform med blaae Pantalons uden Sølvbesætning, uden Epauletter paa Uniformen, uden Cordons og Fjæder i Hatten og uden Sabel og Felttegn; og ere Lærerne ved bemældte Korps J. Deichmann og L. Muus derhos forundte Characterer som Krigs-Assessorer med forbemældte Rang og Uniform.

Høiesterets Dom i Sagen G. E. Fronnier contra M. & L. Gebrüder Trier:

Citanten bør for de Indstevnedes Tiltale i denne Sag fri at være; Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. I Salarium for Høiesteret betale Indstevnede til Advocat Bivet 30 Rd., og ligesledes betale de til Justitskassen, som Tabende, 5 Rd.

Den 17de f. M. er til Nvarantaine-Indretningen i Christianssand ankommet et preussisk Skib, Wilhelmina kaldet, ført af Skipper Eltje Sikkens, med en Ladning Salt, som er indtaget i Cadix og bestemt til Embden; da Mandsskabet var aldeles friskt, og Ladningen ugistfængende, saa er Skibet paalagt en Nvarantaine af 14 Dage. Samme Dag er Nvarantaine-Tiden for det i

Col.

Collegialtidenden No. 9 omtalte Skib, Delphin, ført af Skipper Hhlgreen, udløbet, og Skibet meddeelt Practica.

Bed en af Justitiarius i Høiesteret indsendt Beretning og tabellariſt Forklaring over de i bemældte Ret i Aaret 1804 afgjorte Sager er det oplyst, at der ialt ere tilendebagte 403 Sager nemlig af Ordenens Sager 228

anticiperede Sager 19

Justits-Sager 156

403

samt at ingen Sag staaer uafgjort tilbage, saa at Rubriqven overblevne Sager ikke findes paa Ordenen for Aaret 1805.

Efterat Cancelliet har forelagt Hs. Majestæt denne Beretning, har det behaget Allerhøiſtsamme, under 1ste d. M. allernaadigst at resolve saaledes:

”Cancelliet haver at tilkjendegive saavel Justitiarius og Assessorerne som Advocaterne i Vor Høieste, Ret Vor særdeles Tilfredshed med deres vedvarende Flid og Nidkjærhed for Sagernes hastige Fremgang ved bemældte Ret.”

Det har behaget Hs. Majestæt, under 28 Febr. d. A., allernaadigst at benaade Hr. Kammerherre Friederich

derich Baron v. Udler, Amtmand over Holbechs Amt, med Dannebrog Orden, med Anciennitet fra 1 Decbr. 1804, samt Hr. Kammerjunker Friderich v. Eyben, Medbesuldmægtiget Gesandt ved Rigsforsamlingen i Regensburg, raed Kammerherre Nøglen.

Den 5te Marts er Capitain H. J. Soelberg beordret, at antage sig, som høistcommanderende Officeer paa Batteriet Trekroner, Bagtsposten der, og Capitain N. Gerner ligeledes ansat til Chef for Fregatten Frederiksværn, der i Nar skal være Bagtskib i Sundet.

Pedige Embeder.

Under det danske Cancellie: Borgemester, Byfoged, By- og Raadstueskriver, Tjenesten i Corsøer; Byfoged, Byskriver, Beier og Maaler, Tjenesten i Bordingborg.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 8 Marts er Rector ved den latinske Skole i Aarhus, Magister E. Krarup, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget fra sit Embed, samt udnævnt til Professor med Rang med No. 13 i 6te Klasse af Rangforordningen, og er Corrector Stougaard indtil videre overdraget Rectors Partes ved samme Skole; Cand. Theol.

giæ

glæ E. J. Wind confirmeret til residerende Kapellan for Humble Menighed paa Langeland; Exam. Juris P. K. Hoff ligeledes til Birkedommer og Skriver ved Rosendals Birk i Bergens Stift.

Under det tydske Cancellie: Den 1ste Marts er Doctor Philosophiæ og Adjunct ved det philosophiske Facultet ved Universitetet i Kiel, F. Weber, udnævnt til Professor Philosophiæ extraordinarius sammesteds.

Under Generalitetet: Den 1ste Marts er characteriseret Second-Lieutenant S. v. Arendrup befuldmægtiget til virkelig Second-Lieutenant, og Second-Lieutenant à la suite J. v. Smith indtraadt i virkelig Kornets No., begge i det sjælandske Rytter-Regiment; Batalions-Commandeuren i det 2det østre jydsk Landv. Reg., Oberst E. v. Schaller, udnævnt til Chef for Regimentet, og Oberst-Lieutenant à la suite E. M. E. v. Kyhle til Batalions-Commandeur i bemældte Regiment; Fri-korporalerne J. P. Boerishøffer og G. P. Lyders af det schlesvigsk Jægerkorps, samt E. F. E. Kauffmann af det oldenborgsk Infanterie-Regiment, befuldmægtigede til Fændrikker, de 2de Førstnævnte i det schlesvigsk, og den Sidstnævnte i det oldenborgsk Infanterie-Regiment.

Under Admiralitetet: Den 1ste Marts er Overlobs og Havnemester paa St. Croix i Vestindien, Premier-Lieut. H. P. Holm, tillagt Capitain-Lieutenants Character; Kadet-Underofficer J. W. E. Kneger avanceret

ret til Second-Lieutenant ; J. Seidelin til Radet med 100 Rdlrs. Gage, og J. N. Hallander til Radet med 50 Rdlrs. Gage. Den 4de ere D. W. Holsten og J. G. Weidemann antegnede som Indskrevne ved Søfadets Korpset.

Under Rentekammeret: Den 20 Februar er Student C. Mønster udnævnt til Forster paa det 1ste Kronborgske Skovdistrict ; D. Bruhn antagen til Hølsforster ved Sorøe Academies 3die eller Tersløse Skovdistrict og ved Fyrreplantagen paa Bromme og Krøierup Marker.

Under Finants-Collegiet: Den 27 Februar er Kammerherre og Deputeret i det tyffe Cancellie, C. D. E. Greve af Rankau-Ascheberg, efter Ansøgning, i Naade entlediget fra sin Post som Medlem af den kongelige Kredittasse-Direction.

Under Over-Hofmarschalatet: Den 20 Februar er Sølvpop Hovinghoff, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget fra sin Tjeneste, og i hans Sted er Guldmægtigen i Sølvkammeret, C. Lassen, igjen beskikket til Sølvpop.

Trykfeil.

- No. 9 Side 141 Lin. 7: uagtet Samme for første Instant, læs: uagtet Samme ikke for første Instant.
- Side 144 Lin. 14: C. Stanser i Randers, læs: H. C. Hansen i Randers.